

SAHA ARAŞTIRMASI HAKKINDA BİRKAÇ BİLGİ

800 DERNEK → 1003 İLE ANKET
203 VAKIF

48 HAK TEMELLİ STÖ İLE TOPLANTI
2 ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ

SAHA ARAŞTIRMASINDA HANGİ FAKTÖRLER DİKKATE ALINDI?

- STÖ Kapasitesi
- Karar verme süreçlerine katılım algısı
- Hak temelli yaklaşım
- Örgütlenme özgürlüğü
- Karar verme süreçlerine katılım
- Finansal durum

ÇALIŞAN VE GÖNÜLLÜ SAYILARI

**ÇALIŞANI OLMAYAN
STÖ ORANI**

DERNEK %82 VAKIF %56

Tam zamanlı çalışani olmayan örgütlerin %80'e yakını semt/ilçe ve il düzeyinde faaliyet gösteriyor.

Çalışan sayısı yükseldikçe örgütlerin faaliyet gösterdikleri alan da genişliyor.

İSTANBUL

36.026

Sivil alanda çalışan sayısında birinci sırada

**GÖNÜLLÜSÜ OLMAYAN
STÖ ORANI**

DERNEK %4 VAKIF %9

%2 SGK tarafından sigortasız işçi çalıştırıldığı gerekçesiyle yaptırma uğrayan örgütlerin oranı

%5 Kazalar karşısında gönüllüleri koruyacak bir sigortanın olmaması nedeniyle sorun yaşayan örgütlerin oranı

%13 Kendisine başvuran gönüllülerle ilişkilerini yönetirken zorluk yaşadığını belirten örgütlerin oranı

%87 Gönüllülük alanında yasal düzenleme olmamasının çalışmalarını zorlaştırmadığını bildiren örgütlerin oranı

%76 Devletin gönüllülüğe ilişkin çalışmalarını teşvik etmediğini ifade eden örgütlerin oranı

Her beş örgütten sadece birinin gönüllülük sözleşmesi, çalışma ilkesi gibi politika belgeleri var.

Her dört örgütten biri gönüllülü kazanmada zorluk yaşıyor.

Yaklaşık her üç örgütten biri pandemi nedeniyle gönüllü konusunda sorun yaşıyor.

Dernek başına gönüllü sayısı 72

Vakıf başına gönüllü sayısı 50

ORTALAMA GÖNÜLLÜ SAYISI 67

STÖ'lerin hemen hepsinin gönüllüsü var.

STÖ KURMA SIRASINDA NASIL ZORLUKLAR YAŞANIYOR?

VAKIF DERNEK

Kuruluş işlemi kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleşenlerin oranı

%57

%80

Yasada olmayan ek belgeler istenenlerin oranı

%5

%12

Yasal düzenlemelerden dolayı zorluk yaşayanların oranı

%25

%16

Kayıtları yasal süre içerisinde tamamlananların oranı

%78

%90

Kuruluş aşamasında vakıflar derneklere göre daha çok zorlanıyor

Her beş STÖ'den biri mevzuat nedeniyle zorluk yaşıyor.

%12 Kayıtlı yasal süre içerisinde tamamlanmayanlar

%21 Kayıt sırasında siyasi kriterler çerçevesinde davrandığını düşünenler

%11,5 Kanunda yeri olmamasına rağmen ek belge istenenler

%11 İdarenin ve/veya mahkemenin tutumundan dolayı zorluk yaşayanlar

%20,5 Kuruluş işlemleri kolay ve hızlı geçmeyenler

FAALİYET ALANLARI

DERNEK

%28,5

Kültür, iletişim ve eğlence

%19,6

Eğitim hizmetleri

%15,6

İş dünyası, meslek örgütleri, sendikalar

%9,8

Hayırseverlik ve gönüllülük

%7

Sivil toplum, savunuculuk, siyasi ve uluslararası faaliyetler

%13

Hak ve özgürlükleri savunma

>%60

En önemli hedef grup gençler ve çocuklar.

Yeni vakıflar eğitim ve hayırseverlik odaklı.

VAKIF

%35,2

Eğitim hizmetleri

%17

Kültür, iletişim ve eğlence

%16

Hayırseverlik ve gönüllülük

%47

Dayanışma ve sosyalleşme

%38

Güçlendirme, beceri kazandırma, örgütlendirme

%36

Bilgilendirme, gündem oluşturma, yaygınlaştırma

AMAÇLARI

Hedef grup, STÖ'lerin çalışma alanı ve yaklaşımlarını da büyük ölçüde şekillendiriyor.

Yeni vakıfların yaklaşık %30'unun isminde veya çalışmalarında dini referanslar var. Ama sadece %5'i kendini dini vakıf olarak tanımlıyor.

STÖ'LER ARASINDAKİ İLİŞKİLER

1417 Faal Federasyon

164 Faal Konfederasyon

%20 Yurt içinde en az bir federasyon, konfederasyon veya birliğe üye dernek ve vakıfların oranı

%14 Platform, koalisyon, inisiyatif, çevrim içi ağ gibi tüzel kişiliği olmayan yerel/ulusal ağ üyeliği oranı

ULUSLARARASI STÖ'LERLE İŞ BİRLİĞİ

%7,5 Uluslararası ağlara dahil olan örgütlerin oranı

STÖ'LERE ÜYELİKTE HANGİ SORUNLAR YAŞANIYOR?

ÜYE BİLDİRİM ZORUNLULUĞU

Üye bildirim zorunluluğu getirilmesi sonrasında dernek üyeliklerinde 4 MİLYONA YAKIN bir düşüş yaşandı.

Derneklerin %12'si üye bildirim zorunluluğu nedeniyle olumsuzluklar yaşadığını dile getirdi.

%1,3 Bildirim zorunluluğunu yerine getirmediği için ceza

%2,8 Mevcut üyelerin güncel bilgilerine ulaşılamaması ve bildirilememesi nedeniyle üye kaybı

%2,9 Üyelikten çıkmak zorunda kalma

%3,9 Üyelerin istifa etmesi

%6,7 Yeni üye bulmakta zorlanma

STÖ'LER HİBELEERDEN NE KADAR YARARLANABİLİYOR?

Kamu kuruluşlarından aynı veya maddi destek alan STÖ oranı %6

Kamu kaynakları sivil toplumun ihtiyaçlarını karşılıyor %28

KARŞILIYOR ✓

KARŞILAMIYOR ✗ %43

Her üç STÖ'den sadece biri kamu kaynaklarının dağıtımında STÖ'lerin bir rolü olduğunu düşünüyor.

Kamu kaynaklarının dağıtımında alınan kararlar %25

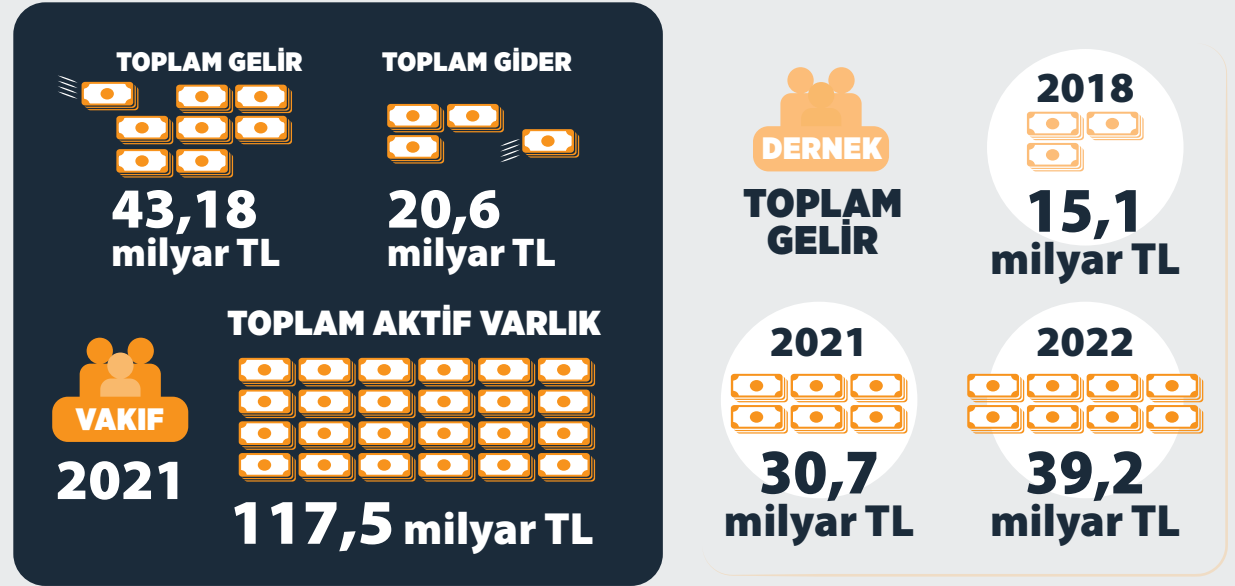
ADILDIR ✓

ADIL DEĞİLDİR ✗ %33

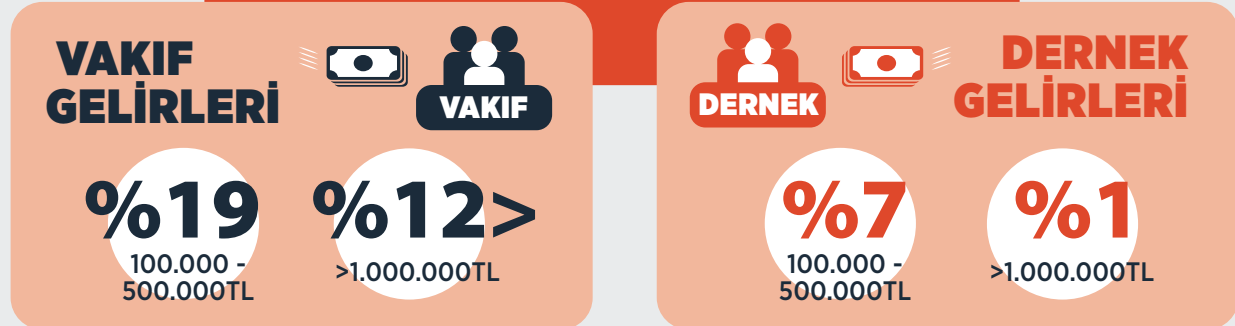
Yabancı vakıf, devlet veya Avrupa Birliği'nden hibe alanlar %6

Hibe alan örgütlerin %15'i aldıkları hibe nedeniyle hedef gösterildiklerini de belirtti. %15

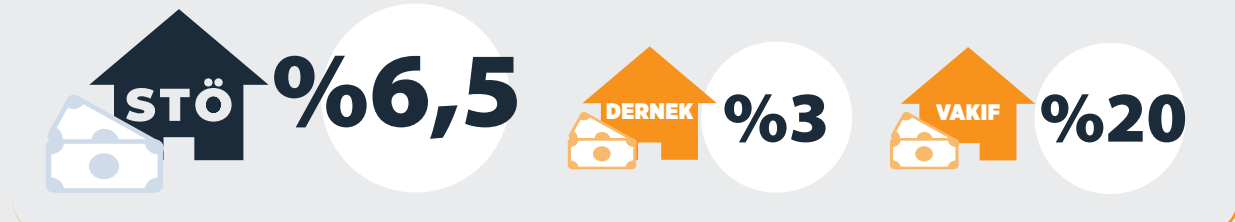
STÖ'LERİN MALİ DURUMLARI NASIL?

Vakıflar derneklere göre ekonomik açıdan daha güçlü.

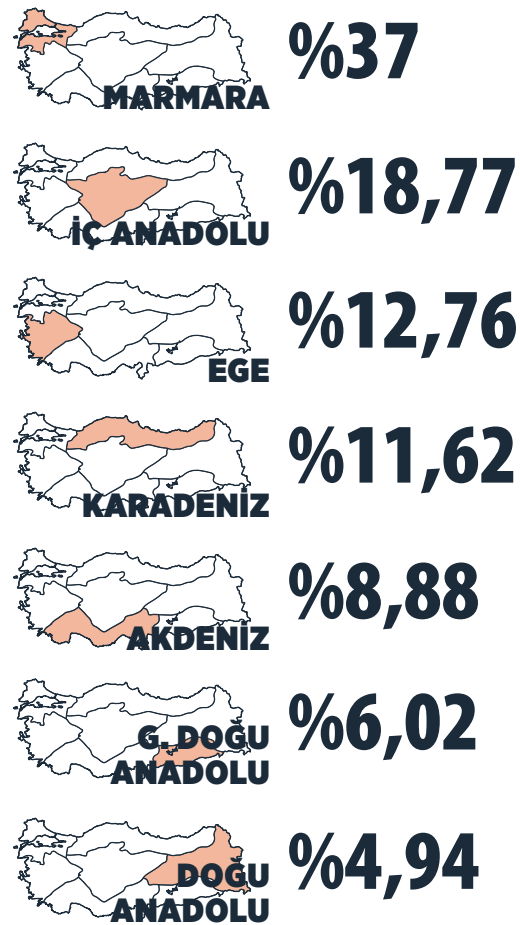
TİCARİ İŞLETMESİ OLAN STÖ ORANI

TÜRKİYE'DE STÖ'LER NERELERDE FAALİYET GÖSTERİYOR?

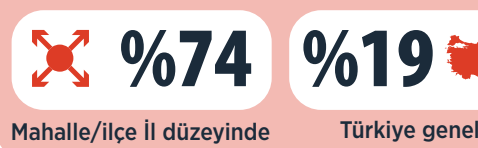

BÖLGELERE GÖRE DERNEKLER

Derneklerin faaliyet gösterdikleri bölgelere göre yüzdelik oranları

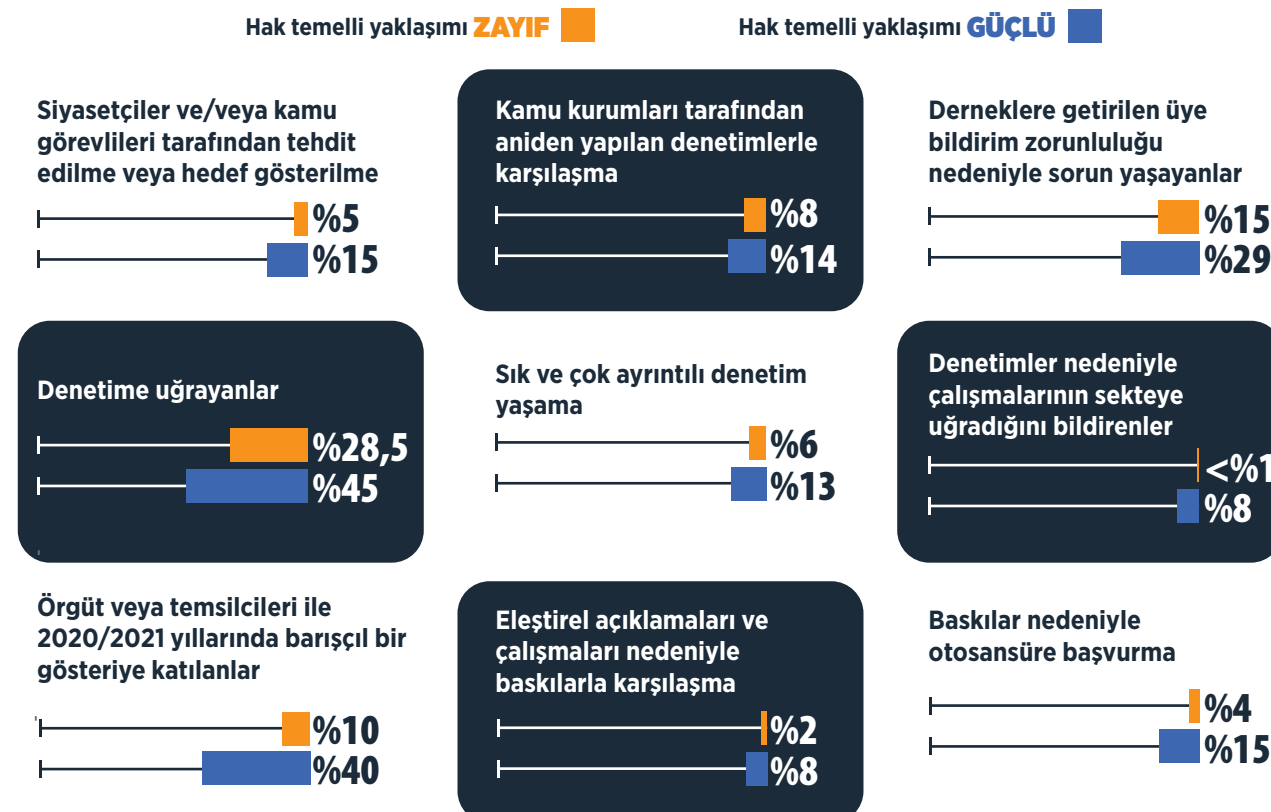
FAALİYET ALANI

Vakıflar derneklere nazaran daha geniş coğrafi bölgelerde faaliyet gösteriyor.

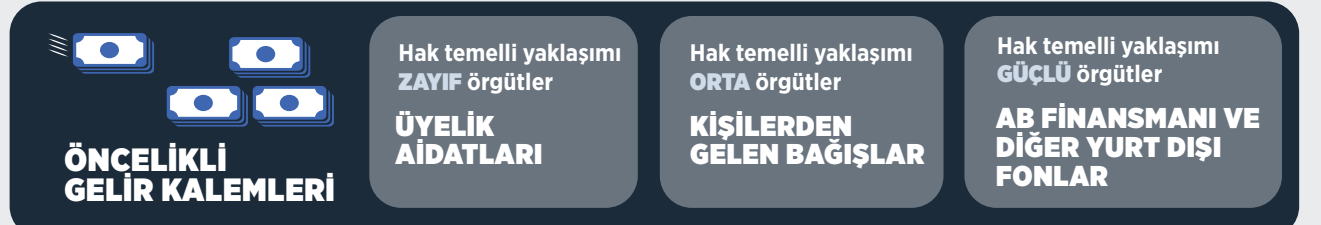
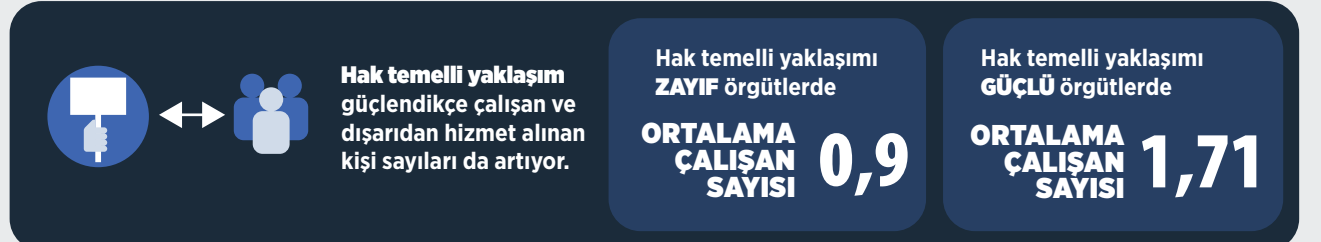

HAK TEMELLİ YAKLAŞIM İZLEYEN ÖRGÜTLER HANGİ ALANLARDA SORUN YAŞIYOR?

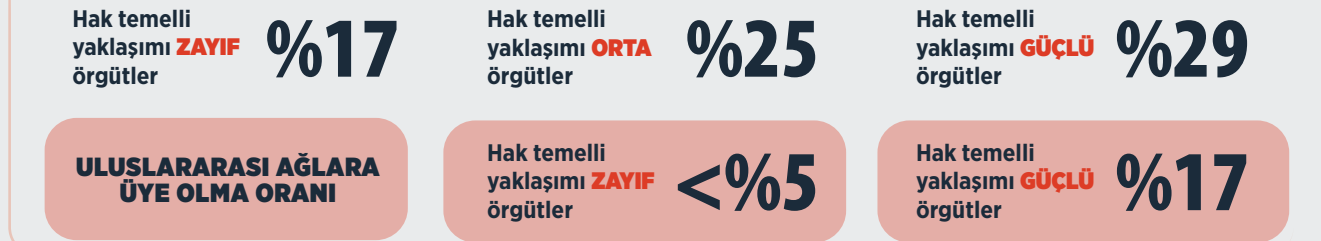
HAK TEMELLİ YAKLAŞIM

Hak Temelli Yaklaşım Sahip STÖ Oranı %13

Hak temelli yaklaşım güçlendikçe yerel ve uluslararası oluşumlara üyelik artıyor.

YURT İÇİNDE FEDERASYON, KONFEDERASYON, BİRLİK GİBİ ÜST ÖRGÜTLENMELERE ÜYE OLMA ORANI

Hak temelli yaklaşım güçlendikçe kamu kaynaklarına ilişkin algı olumsuzlaşıyor.

"KAMU KAYNAKLARI SİVİL TOPLUMUN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMADA YETERLİ" DİYENLER

Hak temelli yaklaşımı ZAYIF örgütler %32

Hak temelli yaklaşımı GÜÇLÜ örgütler %22

Hak temelli yaklaşımı ZAYIF ve ORTA örgütler <%4

Hak temelli yaklaşımı GÜÇLÜ örgütler 14,5

HİBE ALANLARIN ORANI

Hak temelli yaklaşım güçlendikçe kamu kaynaklarının nasıl kullanılacağına dair önceliklerin belirlenmesinde STÖ'lerin etkili bir rol oynadığını düşünme oranları

Hak temelli yaklaşımı ZAYIF örgütler %34,5

Hak temelli yaklaşımı ORTA örgütler %23

Hak temelli yaklaşımı GÜÇLÜ örgütler %21

TÜRKİYE'DE SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ: ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ VE KATILIM HAKKI

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İçerikten yalnızca STGM sorumludur ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.